

prima instanță: O. Cernei
Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
instanța de apel: N. Vascan, V. Clima, E. Palanciuc
(Curtea de Apel Chișinău)

dosarul nr. 3ra-333/18

ÎNCHEIERE

28 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru

examinînd chestiunea admisibilității recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Braga Irina împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 29 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău prin care a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova și a fost menținută hotărîrea din 01 august 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani),

c o n s t a t ă :

La 26 mai 2017 Braga Irina a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a invocat că fiind angajată la ÎS „Vamservinform” din anul 2009, i s-a acordat concediu de maternitate cu primul copil, începînd cu luna decembrie a anului 2011. Pentru primul copil indemnizația de maternitate a constituit 29 115 lei și indemnizația lunară respectiv 2 043 de lei, iar la 20.03.2014 i s-a acordat concediu de maternitate pentru al doilea copil. Ultimele 12 luni înainte nașterii celui de-al doilea copil, s-a aflat în concediu pentru îngrijirea primului copil pînă la împlinirea vârstei de 3 ani și în această perioadă i-au fost transferate în cont 2 prime, în luna martie 2013 (prima de 8 martie) – 250 de lei și în luna decembrie 2013 (prima de Anul Nou) – 200 de lei, motiv din care CNAS a sectorului Rîșcani inițial a stabilit indemnizația de maternitate pentru al doilea copil în mărime de 22 400 de lei și indemnizația lunară de îngrijire a copilului pînă la împlinirea vârstei de 3 ani în sumă de 495 de lei. Ulterior, la solicitarea ei, a fost realizat recalculul indemnizației lunare pentru creșterea copilului, fiind stabilită în mărime de 1 189 de lei, refuzînd de fapt să efectueze recalculul indemnizațiilor în baza cuantumului indemnizațiilor stabilite pentru copilul precedent.

La cererile ulterioare de a efectua recalculul conform pct.79 din Hotărîrea Guvernului din 03.02.2005 pentru primirea indemnizației de maternitate și

indemnizației lunare pentru creșterea celui de-al doilea copil, CNAS a constatat că în perioada de 12 luni premergătoare nașterii copilului, în lunile martie și decembrie 2013, reclamanta a realizat venit asigurat sub formă de primă. Prin urmare, nu este temei de calculat indemnizația lunară pentru îngrijirea copilului până la 3 ani reieșind din baza de calcul al copilului premergător.

La cererea sa adresată Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, la 23.01.2015 a parvenit răspuns negativ, fiind informată că petiția adresată a fost remisă către CNAS.

La o adresare repetată, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, la 09.06.2015, prin scrisoarea nr.B-2080/15, i-a comunicat că din cauza venitului asigurat realizat sub formă de primă, nu este temei de calculat indemnizația lunară, reieșind din baza de calcul în al cărei temei s-a calculat indemnizația pentru copilul premergător (art.7 alin.7/2).

Invocă că deoarece la momentul survenirii riscului asigurat cu cel de-al doilea copil, se afla în concediu pentru creșterea primului copil până la vârsta de 3 ani, calcularea indemnizației de maternitate și celei pentru creșterea celui de-al doilea copil urmau a fi stabilite după aceleași prevederi legale și în același quantum ca și pentru primul copil, deoarece dînsa nu a activat la locul de muncă și nu a avut salariu în această perioadă.

Astfel, din cauza primelor acordate pe parcursul anului 2013, indemnizațiile ce urmau a fi primite pentru al doilea copil au fost diminuate considerabil, motiv din care la 12.12.2016 s-a adresat către ÎS „Vamservinform”, solicitînd anularea ordinelor prin care s-a dispus achitarea primelor de sărbători, însă nu a primit nici un răspuns, expediind repetat la 31.03.2017 o altă cerere cu aceiași solicitare.

Consideră reclamanta că primele de sărbători au fost acordate neîntemeiat conform prevederilor legale, întrucît contractul individual de muncă a fost suspendat pentru perioada în care se afla în concediu pentru îngrijirea copilului, deci careva relații de muncă cu ÎS „Vamservinform” nu a avut, or, achitarea acestor prime a avut ca efect diminuarea considerabilă a indemnizațiilor pentru al doilea copil.

La 31.03.2017 s-a adresat cu o cerere repetată către CNAS, solicitînd efectuarea recalculului indemnizațiilor pentru al doilea copil, însă prin scrisoarea nr.B-570/17 din 05 mai 2017 i s-a refuzat în efectuarea recalculului indemnizațiilor pe motiv că nu există temei, argumentînd că primele acordate în anul 2013 sunt considerate drept venit asigurat realizat de către reclamantă, motivare cu care nu este de acord și pe care o consideră ilegală din motivul că acordarea primelor de sărbători a fost una incorectă, care a dus la micșorarea considerabilă a indemnizațiilor pentru al doilea copil.

Concretizîndu-și cerințele, reclamanta a solicitat anularea refuzului nr.B-570/17 din 05.05.2017 emis de către CNAS ca ilegal, obligarea CNAS de a efectua recalculul indemnizației de maternitate și indemnizației lunare pentru creșterea celui de-al doilea copil în baza modului de calcul a indemnizațiilor pentru primul copil cu compensarea diferenței de sumă, repararea prejudiciului moral în mărime de 10 000 de lei și restituirea cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice.

Prin hotărîrea din 01 august 2017 a Judecătorei Chişinău (sediul Buiucani) acţiunea a fost admisă parţial, fiind declarat nul refuzul CNAS nr.B-570/17 din 05.05.2017 de a efectua recalculul indemnizaţiei de maternitate şi indemnizaţiei lunare pentru creşterea celui de-al doilea copil, cu obligarea CNAS de a efectua recalculul indemnizaţiei de maternitate şi indemnizaţiei lunare pentru creşterea celui de-al doilea copil în baza modului de calcul a indemnizaţiilor pentru primul copil cu compensarea diferenţei de sumă, şi restituirea cheltuielilor pentru acordarea asistenţei juridice în mărime de 4 000 de lei. În rest, pretenţiile au fost respinse ca neîntemeiate.

CNAS a depus apel împotriva hotărîrii Judecătorei Chişinău (sediul Buiucani) din 01 august 2017, solicitînd casarea ei şi emiterea unei noi hotărîri de respingere a acţiunii.

Prin decizia din 29 noiembrie 2017 a Curţii de Apel Chişinău a fost respins apelul declarat de CNAS şi a fost menţinută hotărîrea primei instanţe.

Instanţa de apel a menţionat că reclamanta Braga Irina, primind răspunsurile de la CNAS, s-a adresat către ÎS „Vamservinform”, solicitînd anularea ordinelor prin care i s-au acordat greşit primele de sărbători în anul 2013, întrucît contractul individual de muncă a fost suspendat pentru perioada în care ultima se afla în concediu pentru îngrijire a copilului, iar achitarea lor a avut ca efect diminuarea considerabilă a indemnizaţiilor pentru al doilea copil.

Ca urmare, prin ordinul nr.66-O din 28 iunie 2017 de către conducerea ÎS „Vamservinform” s-a dispus anularea prevederilor ordinelor nr.24-O din 05 martie 2013 şi nr.132-O din 19 decembrie 2013, în ce priveşte acordarea premiilor în mărime de 250 de lei şi respectiv de 200 de lei Irinei Braga, care se află în concediul de îngrijire a copiilor, iar prin chitanţa din 06.07.2017 sumele obţinute au fost returnate în contabilitatea întreprinderii, copiile ordinelor menţionate fiind expediate în adresa Casei Naţionale de Asigurări Sociale.

În acest context, instanţa de apel a conchis că prima instanţă justificat a concluzionat că baza de calcul pentru indemnizaţia de maternitate urma să fie recalculată conform art.7 al.(7²) din Legea privind indemnizaţiile pentru incapacitate temporară de muncă şi alte prestaţii de asigurări sociale nr.289-XV din 22.07.2004, care prevede că în cazul în care asiguratul, în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii survenirii riscului asigurat, nu a realizat venit asigurat la nici o unitate din motiv de concediu pentru îngrijirea copilului pînă la împlinirea vârstei de 3 ani, cuantumul indemnizaţiei de maternitate şi al indemnizaţiei pentru creşterea copilului următor se stabileşte reieşind din baza de calcul în al cărei temei s-au calculat aceste indemnizaţii pentru copilul precedent.

La 30 ianuarie 2018, în termenul prevăzut de lege, CNAS a declarat recurs împotriva deciziei instanţei de apel, solicitînd casarea ei şi emiterea unei noi hotărîri de respingere a acţiunii.

În motivarea recursului a indicat că conform prevederilor Legii privind indemnizaţiile pentru incapacitate temporară de muncă şi alte prestaţii de asigurări sociale (în vigoare pînă la 1 aprilie 2014), pentru concediile de maternitate care au început pînă la data de 01.04.2014, cuantumul indemnizaţiei de maternitate se

stabilește în mărime de 100% din venitul mediu lunar realizat în ultimele 6 luni calendaristice premergătoare lunii acordării concediului de maternitate, venit din care au fost calculate contribuții de asigurări sociale.

În cazul lipsei motivate a veniturii asigurat în ultimele 6 luni calendaristice premergătoare lunii în care s-a produs riscul asigurat, baza de calcul este salariul tarifar sau salariul de funcție al beneficiarului.

A susținut că examinând actele anexate la dosarul personal, s-a constatat că în ultimele 6 luni calendaristice premergătoare lunii acordării concediului de maternitate Braga Irina s-a aflat în concediu pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani.

Ținând cont de faptul că la data acordării concediului de maternitate (20.03.2014) Braga Irina s-a aflat în concediu pentru îngrijirea copilului anterior până la împlinirea vârstei de 3 ani (lipsă motivată a veniturii asigurat), indemnizația de maternitate a fost stabilită din salariul tarifar, mărimea căruia conform adeverinței nr. 297/01-02 din 23.04.2014 eliberată de către ÎS „Vamservinform” constituie 5600 de lei. Astfel, Casa Națională de Asigurări Sociale nu are temei de a recalcula indemnizația de maternitate.

A mai menționat că în cazul Irinei Braga prevederile pct. 41 al Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a indemnizațiilor adresate familiilor cu copii nu pot fi aplicate, dat fiind că potrivit datelor din Registrul de stat al evidenței individuale în sistemul public de asigurări sociale în lunile martie și decembrie 2013 (incluse în baza de calcul) a obținut venit asigurat și în situația dată se aplică prevederile art. 40 al Regulamentului nominalizat.

În opinia recurentului, instanțele de judecată eronat au concluzionat că este temei legal de a recalcula indemnizația lunară pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani.

Examinând temeiurile recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii
Moldova se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru